

Друштво за реосигурање „Дунав Ре“
Кнез Михаилова 6/II, Београд, Србија
www.dunavre.rs ; office@dunavre.rs

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA REOSIGURANJE			
 DUNAV RE			
BEOGRAD, Knez Mihailova 6/2			
PRIMLJENO: 28-03-2017			
Org. jed.	Proj.	Prilog	Vrednost
HA	GA		

ИЗВЕШТАЈ О СОПСТВЕНОЈ ПРОЦЕНИ РИЗИКА И СОЛВЕНТНОСТИ

Београд, март 2017. године

1. УВОД	2
2. ПОСЛОВНА СТАТЕГИЈА.....	2
3. РИЗИЧНИ ПРОФИЛ ДРУШТВА.....	3
4. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА.....	7
5. ВЕЗА ИЗМЕЂУ ПОСЛОВНОГ ПЛАНИРАЊА И ПОТРЕБНЕ СОЛВЕНТНОСТИ ДРУШТВА.....	8
5.1. Идентификовање потенцијалних будућих догађаја и негативних околности.....	10
5.2. Процеси и процедуре којима се континуирано и адекватно обезбеђују праћење обрачуна техничких резерви, усклађеност тог обрачуна са прописима и идентификовање ризика у вези са неизвесношћу при обрачуну техничких резерви	11
6. Процена одступања ризичног профила друштва од услова који се односе на адекватност капитала а утврђени су прописима	12
7. ЗАКЉУЧАК	12

1. УВОД

Друштво је у складу са чланом 17. Одлуке о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање Народне банке Србије и тачке 7. Стратегије управљања ризицима у Дунав Ре а.д.о. , извршило сопствену процену ризика и солвентности и о томе сачинило извештај.

У извештају је дат ближи опис ризичног профила Друштва и садржи опис свих релевантних ризика којима је Друштво изложено као и њихове процене ризичности и предлоге мера за умањење ризика тамо где је то потребно.

Извештај о сопственој процени ризика и солвентности пружа подршку пословном плану Друштва и представља основ за унапређење управљања ризицима на стратешком нивоу.

2. ПОСЛОВНА СТРАТЕГИЈА

Друштво је усвојило Стратегију управљања ризицима која је саставни део пословне стратегије Друштва. Стратегија управљања ризицима утврђује стандарде функционисања система за управљање ризицима у Друштву. Стратегија управљања ризицима садржи приказ правних оквира и норми, начела политике управљања ризицима, као и циљеве управљања ризицима. Стратегија управљања ризицима такође приказује и везу између процене укупно потребне солвентности и ризичног профила Друштва.

Резултате и сазнања која се стекну током процеса сопствене процене ризика и солвентности Управа ће узимати у обзир приликом доношења одлука. Имплементација процеса сопствене процене ризика и солвентности примерена је с обзиром на природу, обим пословања и сложеност ризика у Друштву.

Дунав Ре а.д.о. Београд (у даљем тексту: Друштво) је успоставило систем управљања ризицима на начин који ће омогућити одговарајућу сопствену процену ризика и солвентности.

Сопствена процена ризика је саставни део пословне стратегије Друштва, а резултати сопствене процене ризика узимају се у обзир при доношењу стратешких одлука, планирању пословних активности и при управљању адекватношћу капитала, Сопствена процена ризика има за циљ :

- минимизирање изложености ризику у дужем року,
- испуњавање услова који се односе на адекватност капитала и техничких резерви у складу са прописима,
- обезбеђење дугорочне солвентности
- побољшање процеса доношења кључних одлука у пословању,
- остварење пословних циљева, стратегија и планова,
- побољшање квалитета услуга
- усавршавање сопственог модела управљања ризицима.

Ради вршења сопствене процене ризика и солвентности Друштво је успоставила одговарајуће процесе идентификације, процене, мерења и праћења ризика у пословању којима је изложена или којима може бити изложена.

У поступку спровођења сопствене процене ризика, Друштво обезбеђује примену квалитативних и квантитативних идентификованих ризика и догађаја.

Овај извештај садржи сопствену процену ризика и солвентности Друштва на дан 31.12.2016. године.

3. РИЗИЧНИ ПРОФИЛ ДРУШТВА

Профил ризичности Друштва произилази из идентификације свих ризика, при чему се појединачни ризици мапирају у сумарном регистру ризика.

Идентификовање изложености Друштва појединим ризицима врши се кроз поступак додељивања одговарајућих пондера по сваком појединачном ризику. Пондери ризика, утврђују се полазећи од вероватноће, односно утицаја конкретног ризика. Полазећи од пондера појединих ризика процењује се висина, тј. ниво ризика који је Друштво спремно да преузме.

На основу Стратегије управљања ризицима Друштво израђује Извештај о ризицима, за сваки квартал и пословну годину.

У оквиру процене укупно потребне солвентности Друштво врши процену сопственог ризичног профила, адекватност капитала и утврђује релевантне мере за минимизирање ризика због чега нарочито прати и процењује ризике сврстане у седам група и то :

- 1) Ризици реосигурања
- 2) Тржишни ризици
- 3) Ризици неиспуњења обавезе друге уговорне стране
- 4) Ризици ликвидности
- 5) Оперативни ризици
- 6) Правни ризици
- 7) Други значајни ризици

Пошто Профил ризичности Друштва произилази из идентификације свих могућих ризика, Друштво због могућности негативног утицаја на постизање циљева и угрожавања пословања, такође прати и оне ризике који се препознају као могући догађаји унутар и изван Друштва.

Они су сврстани у три категорије и то:

I. Унутрашњи ризици

1. Ризик грешке
2. Број/квалитет запослених
3. Трошкови продаје осигурања
4. Контрола обрачуна
5. Незадовољство клијената
6. Овлашћење за потписивање
7. Прекомерно резервисање
8. Неодговарајући систем ИК
9. Односи са јавношћу

10. Дуже одсуство запослених
11. Злонамерно деловање
12. Одлазак запослених са важних радних места
13. Рад информатичког окружења
14. Прекид и-мејл комуникација
15. Опоравак ИТ у случају катастрофе
16. Осигурање података/архивирање
17. Пожар
18. Управљање пројектима

II. Ризици инвестирања

1. Погрешна процена тржишних услова
2. Ризик концентрације
3. Лоша прогноза
4. Негативна промена цене акција

III. Спољашњи ризици

1. Измена закона
2. Престанак рада ретроцњсионара
3. Престанак рада брокера
4. Негативни економски развој

На основу прегледа остварних ризика у 2016. години, сматра се да су они прихватљиви за Друштво и да није било остварених значајних ризика који произилазе из активе и пасиве друштва, укључујући ванбилансне ставке.

Адекватности и функционисање система управљања, укључујући и мере за смањење ризика

Адекватност и функционисање система управљања обезбеђује се доследном применом законских и подзаконских аката, интерних аката Друштва (правилника, одлука, поступака, упутстава, ...), као и контролом њихове примене.

Оцена адекватности система управљања укључује у себи :
 оцену система управљања ризицима,
 оцену усклађености интерних аката са законом и
 оцену усклађености пословања са законским, подзаконским и интерним актима Компаније.

У поступку управљања овим ризицима, дефинишу се мере којима се обезбеђује минимизирање идентификованих ризика :

континуиране акције
 могуће акције
 одговор на ризике
 за одржавање ризика на прихватљивом нивоу у односу на ризични профил Друштва.

На доњој слици приказан је изглед матрице за процену појединачног ризика:

		%	оцена	опис
Вероватноћа		76-100%	3.76 – 5.0	скоро сигурно
		51-75%	2.51 – 3.75	вероватно
		26-50%	1.26 – 2.5	средња вероватноћа
		0-25%	0.01 – 1.25	мала вероватноћа

Утицај		Опис и коришћене оцена			
		0.01 – 1.25	1.26 – 2.5	2.51 – 3.75	3.76 – 5.0
		ограничен	средњи	велики	критичан
Фактори последица	финансијски	Низак Финансијски губитак (<5000 ЕУР). Притужбе, без утицаја на финансије.	Средњи финансијски губитак (од 5000 ЕУР до 50000 ЕУР). / Један спорни уговор (ниска вредност).	Висок финансијски губитак (од 50000 ЕУР до 500000 ЕУР). / Један спорни уговор (висока вредност), више спорних уговора	Огроман финансијски губитак (>500000 ЕУР).

	репутациони	Мала видљивост за клијенте, добављаче или јавност. / Притужбе, без утицаја на испоруку	Неки утицаји на комуникацију са пословним партнерима./ Погођен је или мали клијент или мала филијала.	Неће бити у могућности да врши комуникацију са пословним партнерима дужи временски период. Не може извештавати резултате компаније / Погођени или велики сектори или више сектора или велики клијент.	Није у могућности да комуницира и обавештава јавност о проблемима путем медија или путем других извора информисањ а./ Није у могућности да врши услуге било ком клијенту.
	функционалност	Догађај, утицај нечега што може бити апсорбовано кроз нормалну активност.	Догађај, где последице могу бити апсорбоване али ће захтевати прековремени рад, а информације могу бити неактуелне.	Догађај који захтева значајну додатну радну снагу и трошкове за опоравак. Могућност губитка неких података.	Догађај у коме су подаци изгубљени и додатна радна снага и трошкови су потребни на дужи временски период.

У складу са добијеним вредностима, за сваки ризик ће се утврдити ниво класификације према следећој матрици:

		Вероватноћа			
		Мала	Средња	Вероватно	Скоро сигурно
Утицај	Критичан	Значајно	Критично	Неприхватљиво	Неприхватљиво
	Велики	Мало	Значајно	Критично	Неприхватљиво
	Средњи	Незнатно	Мало	Значајно	Критично
	Ограничен	Незнатно	Незнатно	Мало	Значајно

Процес сопствене процене ризика и солвентности садржи бројне процесне кораке, почевши од Стратегије управљања ризицима, укључујући постављање ограничења и дефинисање спремности на преузимање ризика, преко идентификације и вредновања значајних ризика, упоређивања са расположивим сопственим средствима, односно провере квалитета сопствених средстава и на крају извештавање, како за интерне потребе, тако и за потребе надзорног органа, и документовање појединачних етапа сопствене процене ризика и солвентности.

Процес преузимања и управљања сваким ризиком се састоји од следећих корака:

- Идентификација ризика
- Мерење ризика
- Одлука о мерама и циљевима управљања ризиком
- Праћење усвојених мера (праћење ризика)
- Извештавање

Укупну одговорност за ефикасност процеса сопствене процене ризика и солвентности и из њега добијених резултата сноси Управа Друштва која и одобрава ОРСА извештај. Управа Друштва добијене резултате преиспитује и из њих доноси одлуке о управљању.

4. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Друштво је успоставило систем интерних контрола који обухвата управљачке, рачуноводствене, административне и друге процедуре, поступке и радње ради спречавања прекомерне изложености друштва ризицима, као и незаконитости и неправилности у његовом пословању, оквир унутрашње контроле, примерену структуру извештавања на свим нивоима друштва, као и праћење и контролу усклађености пословања друштва.

Друштво је дужно да успостављени систем интерних контрола преиспитује и прилагођава променама у свом пословању, као и да благовремено измени све процедуре и активности друштва за које се оцени да су неадекватне и прилагоди их променама у организацији и пословном окружењу.

Интерне контроле промовишу ефикасност, смањују ризик од губитка имовине и помажу у обезбеђењу поузданости финансијских извештаја и усклађености са законима, политикама и интерним актима пословне политике. Акценат у спровођењу интерних контрола стављен је на очување интегритета средстава, спречавање и откривање оперативних грешака, тачности и потпуности рачуноводствених евиденција и благовремено састављање поузданих финансијских информација као и унапређења информационог система.

Приликом имплементације интерних контрола Друштво се руководило следећим претпоставкама: да трошкови одређених интерних контрола нису већи од њених претпостављених корисних ефеката као и да је већина интерних контрола усмерена на унапред одређене рутинске пословне промене, односно да није усмерена на неуобичајене пословне догађаје.

5. ВЕЗА ИЗМЕЂУ ПОСЛОВНОГ ПЛАНИРАЊА И ПОТРЕБНЕ СОЛВЕНТНОСТИ ДРУШТВА

Друштво у својим годишњим и вишегодишњим плановима пројектује ниво потребног капитала, као и одговарајуће мере и активности, ради одржавања дугорочне солвентности Друштва и испуњавања прописаних услова у погледу адекватности капитала, адекватности техничких резерви и покрића техничких резерви.

Да би обезбедила дугорочну солвентност Компанија континуирано:

- прати реализацију планских величина и утицај одступања на показатеље адекватности капитала,
- усклађује своју финансијску структуру са захтевима обезбеђења адекватности капитала и покрића техничких резерви у складу са законским и подзаконским прописима, као и својим актима,
- прати финансијске токове, прилив и одлив средстава, имајући у виду и вероватноћу неизмирења обавеза од стране дужника, као и могућност јављања непланираних и непредвиђених расхода,
- прати структуру средстава водећи рачуна о њиховој утрживости, ради одржавања дугорочне ликвидности,
- управља трошковима тако да се побољша рацио трошкова и дугорочно обезбеди довољност извора за покриће ТСО,
- спроводи друге мере и активности у циљу одржавања солвентности.

Процена ризика се врши истоверемено са процесом планирања чиме се обезбеђује да се обухвате сви ризици који имају велику вероватноћу настанка. При том се води рачуна да ризици и догађаји, који су оквиру планирања узети у обзир, не сврставају у извештаје о управљању ризицима. А са друге стране, процена ризика обухвата ризик и/или ризике који могу да доведу до потпуне или делимичне немогућности реализације дефинисаног плана пословања. Приликом процеса планирања посебно се води рачуна и о захтеваној маргини солвентности као и о адекватности капитала.

	ОПИС	остварење 2016.	план 2017.	Проценат раста/ пада
I	ПРИМАРНИ КАПИТАЛ (1+2+3+4+5)	1.469.451	1.612.653	9,75%

1.	Уплаћени основни капитал по основу обичних акција	822.798	822.798	0,00%
2.	Резерве утврђене статутом и другим актима друштва, осим резерви повезаних с преференцијалним акцијама	153.760	153.760	0,00%
3.	Ревалоризационе резерве с нереализованим резултатима	31.746	27.701	-12,74%
4.	Нераспоређени добитак ранијих година	369.137	417.420	13,08%
5.	Нераспоређени добитак текуће године, до 50%	92.010	94.046	2,21%
II	ДОПУНСКИ КАПИТАЛ (6+7+8)	0	0	0,00%
6.	Уплаћени основни капитал по основу преференцијалних акција	0	0	0,00%
7.	Резерве повезане с преференцијалним акцијама	0	0	0,00%
8.	Дугорочне обавезе које се могу конвертовати у капитал	0	0	0,00%
III	ОДБИТНЕ СТАВКЕ, ПРВИ ДЕО (9+10+11+12)	2.771	3.000	8,26%
9.	Нематеријална имовина (улагања)	2.771	3.000	8,26%
10.	Откупљене сопствене акције	0	0	0,00%
11.	Губитак текуће године и непокривени губитак ранијих год.	0	0	0,00%
12.	Разлика недисконтованих и дисконтованих резервисаних штета	0	0	0,00%
IV	ГАРАНТНИ КАПИТАЛ (I+II-III)	1.466.680	1.512.725	3,14%
V	ОДБИТНЕ СТАВКЕ, ДРУГИ ДЕО (13+14+15)	0	0	0,00%
13.	Удели, односно акције код других друштава за осигурање са седиштем у Републици Србији	0	0	0,00%
14.	Нето износ улагања у инструменте субординираног дуга и друге дужничке инструменте правних лица у којима друштво има контролно учешће	0	0	0,00%
15.	Неликвидна средства	0	0	0,00%
VI	ГАРАНТНА РЕЗЕРВА, ПРЕЛИМИНАРНИ РЕЗУЛТАТ (I+II-III-V)	1.466.680	1.512.725	3,14%
16.	Одбитак за случај из члана 124. став 6. тачка 1) Закона	0	0	0,00%

17.	Одбитак за случај из члана 124. став 6. тачка 2) Закона	125.970	177.713	41,08%
18.	Одбитак за случај из члана 124. став 6. тачка 3) Закона	0	0	0,00%
VII	ГАРАНТНА РЕЗЕРВА, КОНАЧНИ РЕЗУЛТАТ, РАСПОЛОЖИВА МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ (VI-16-17-18)	1.340.710	1.335.012	-0,42%
VIII	ЗАХТЕВАНА МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ ЗА НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА/РЕОСИГУРАЊЕ (члан 126. Закона – Образац ЗМС-НО/РЕ)	253.385	263.519	0,00%
IX	РАЗЛИКА РАСПОЛОЖИВЕ И ЗАХТЕВАНЕ МАРГИНЕ СОЛВЕНТНОСТИ ЗА НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА/РЕОСИГУРАЊЕ (члан 126. став 9. и члан 127. став 2. Закона) VII-VIII \geq 0	1.087.325	1.071.493	-1,46%
X	ОДНОС ЗАХТЕВАНЕ МАРГИНЕ СОЛВЕНТНОСТИ ЗА НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА/РЕОСИГУРАЊЕ И ГАРАНТНОГ КАПИТАЛА (члан 128. став 1. Закона) VIII/IV \leq 3	0,17	0,17	0,00%
XI	ИЗНОС ПРОПИСАН ЧЛАНОМ 27. ЗАКОНА (у складу с важећом дозволом за рад)	395.111	400.000	0,00%
XII	РАЗЛИКА ГАРАНТНОГ КАПИТАЛА И ИЗНОСА ПРОПИСАНОГ ЧЛАНОМ 27. ЗАКОНА (члан 128. став 2. Закона) IV-XI \geq 0	1.071.569	1.112.725	0,00%

Да би Друштво било изложено неприхватљивом ризику, тј. нивоу угрожености пословне способности Друштва гарантне резерве би морале у односу на планирану захтевану маргину солвентности да падну преко 4,8 пута, што се у претходном периоду Друштва није десило.

5.1. Идентификовање потенцијалних будућих догађаја и негативних околности

Друштво предузима мере и активности у циљу смањења ризика од утицаја евентуално неповољних догађаја и сценарија који могу утицати на пословање.

У томе Друштво је посебно оријентисано на праћење укупне економске активност у Србији (привредни раст), стабилност домаће валуте кроз очекивани курс, инфлаторна очекивања, камате, тржиште реосигурања и др.

Друштво такође преиспитује утврђене лимите изложености ризицима.

У 2017. години, очекује се привредни раст од око 2.5-3%.

У 2016. години забележена је релативна стабилност домаће валуте. Прогноза курса ЕУР/РСД на крају 2017. године износи око 125 динара за један евро.

У 2017. години очекује се да ће годишња инфлација кретати око 2,4 %.

У 2016. години настављен је тренд пада каматних стопа. Просечан пад каматних стопа је 11%.

И у већем делу 2016. године трајао је тренд снижавања приноса на динарске трезорске записе и обвезнице.

Уз све то може се закључити да целокупну економску активност у Србији као и сам сектор реосигурања карактерише стабилност уз слична очекивања у 2017. години. Друштво не предвиђа значајне утицаје из екстерног економског окружења који би могли да поремете прогнозиране и планиране вредности и утичу на процену ризика.

Друштво је извршило анализу Стрес теста на дан 31.12.2016. године по сценарију теже утрживе инвестиције (дужничке хартије од вредности, акције и потраживања за премије), реосигурања и резервисаних штета. Ефекти појединачног стреса на губитак су:

- По сценарију теже утрживих ХоВ је 520.231 хиљада динара,
- По сценарију реосигурања је 10.775 хиљада динара,
- По сценарију резервисаних штета је 322.094 хиљада динара.

У случају када би се реализовао било који од ових сценарија, гарантни капитал би био значајно већи од прописаног износа чланом 27. Закона и од захтеване маргине солвентности, тако да солвентност Друштва није угрожена.

5.2. Процеси и процедуре којима се континуирано и адекватно обезбеђују праћење обрачуна техничких резерви, усклађеност тог обрачуна са прописима и идентификовање ризика у вези са неизвесношћу при обрачуна техничких резерви

За перманентно и адекватно спровођење процене укупних потреба везаних за солвентност неопходни су подаци и информације из целокупног пословања. Друштво посебно потенцира квалитет и конзистентност података, како података за израчун укупно потребне солвентности тако и оних за израчун сопствене процене ризика и солвентности.

Друштво испуњава потребне захтеве у погледу квалитета података, пре свега кроз:

- јединствене системе
- егзактне дефиниције појединачних података,
- сигурно чување података,
- блиска сарадња између функција система управљања

Друштво адекватно прати све своје обрачунае, пре свега обрачун техничких резерви, и усклађеност обрачуна са прописима.

Друштво обрачунава техничке резерве у складу са Законом о осигурању и Одлуком о техничким резервама коју је донела НБС. Обрачун техничких резерви је регулисан следећим актима пословне политике који су у потпуности усклађени са Одлуком о техничким резервама:

- Правилник о образовању обрачунавања математичке резерве,
- Правилник о образовању резерви за бонусе и попусте
- Правилник о образовању резерви за преносне премије,
- Правилник о образовању резервисаних штета,
- Правилник о образовању резерви за неистекле ризике

Друштво са посебном пажњом обрачунава техничке резерве, користећи начела актуарске струке, у складу са техничким основама осигурања, у износу који је потребан за покриће свих обавеза из уговора о осигурању.

Друштво је идентификовало ризике у вези са неизвесношћу приликом обрачуна техничких резерви и уврстала их у Регистар ризика.

Сходно утврђеном систему интерних контрола, адекватном праћењу обрачуна и стручности запослених, Друштво је свело на минимум ризик у вези са неизвесношћу при обрачуна техничких резерви.

6. Процена одступања ризичног профила друштва од услова који се односе на адекватност капитала а утврђени су прописима

Према подацима на дан 31.12.2016. године ризични профил Друштва не производи негативне ефекте на адекватност капитала и не одступа од захтеване маргине солвентности, нити се према планираним подацима очекују у 2017. години.

7. ЗАКЉУЧАК

Друштво је успоставило комплетно, поуздано и ефикасно управљање ризицима и осигурало трајно успостављање нивоа изложености ризицима на висини која неће угрозити имовину и пословање друштва, односно која ће обезбедити очување права и интереса корисника услуга (ре)осигурања.

МЕНАѢР ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Александар Правдић